

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Історія та археологія»

здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Ступінь вищої освіти

доктор філософії

Галузь знань

03 Гуманітарні науки

Спеціальність

032 Історія та археологія

Обсяг освітньо-наукової програми

240 кредитів ЕКТС

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка

Голова вченої ради

_____ Н.В. Скотна

(протокол № 9 від 30 серпня 2020 р.)

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з 01 вересня 2020 р.

Ректор _____ Н.В. Скотна

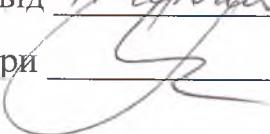
(наказ № 230 від 30 серпня 2020 р.)

Дрогобич, 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми «Історія та археологія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

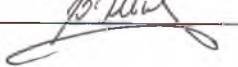
РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін
Протокол № 5 від 11 березня 2020 р.

Завідувач кафедри О.М. Петречко

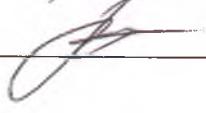
Кафедрою історії України

Протокол № 5 від 16 березня 2020 р.

Завідувач кафедри В. І. Ільницький

Вченю радою історичного факультету

Протокол № 6 від 30 березня 2020 р.

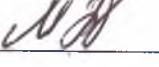
Голова вченої ради Л. В. Тимошенко

ПОГОДЖЕНО

Завідувачка аспірантури і докторантурі

 О.А. Куцик
«30» 06. 2020 р.

Проректор з наукової роботи

 М.П. Паннюк
«30» 06. 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму розроблено робочою групою у складі:

1. **Петречко Олег Михайлович** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін (гарант освітньо-наукової програми).
2. **Футала Василь Петрович** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України.
3. **Смуток Ігор Іванович** – доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін.
4. **Тарасюк Ярослав Іванович** – аспірант.

Зовнішні рецензенти освітньо-наукової програми:

1. **Ставнюк Віктор Володимирович** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
2. **Сухий Олексій Миколайович** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського Львівського національного університету імені Івана Франка.

1. Профіль освітньо-наукової програми «Історія та археологія»
спеціальності 032 Історія та археологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Історичний факультет. Кафедра всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін. Кафедра історії України.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії.
Офіційна назва програми	Історія та археологія.
Тип диплому та обсяг програми	Диплом доктора філософії, одиничний ступінь, 240 кредитів ЕКТС, термін навчання 4 роки освітній компонент – 45 кредитів ЕКТС; науково-дослідницький компонент – 195 кредитів ЕКТС
Наявність акредитації	Не акредитовано. Акредитація освітньо-наукової програми здійснюватиметься у 2020 році Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти України в порядку, передбаченому Законом України «Про вищу освіту».
Цикл / рівень	НРК України – 9 рівень, EQF-LLL – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл.
Передумови	Освітній ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста та володіння фаховою іноземною мовою за програмою вищої школи. Вступні випробування: 1. Вступний іспит зі спеціальності (Історія та археологія). 2. Іноземна мова (англійська, французька, німецька мова). 3. Філософія
Мова викладання	Українська мова.
Термін дії освітньо-наукової програми	Термін навчання – 4 роки
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/history-and-archeology/
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Формування особистості науковця та викладача закладів вищої освіти, співробітника наукових та архівних установ, музеїв, здатного продукувати ідеї, розв'язувати професійні завдання та комплексні проблеми інноваційного та дослідницького характеру, володіти методологією наукової і педагогічної діяльності зі спеціальності, здійснювати наукове дослідження з прилюдним захистом його результатів, що мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення та дають змогу отримати безпосередній доступ до працевлаштування і здобуття наступного наукового ступеня.	

3 – Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p>Галузь знань – 03 Гуманітарні науки. Спеціальність: 032 Історія та археологія. Спеціалізація: Освітньо-наукова програма (ОНП) спрямована на оволодіння здобувачем інтегральними, загальними і галузевими (спеціальними) компетентностями, передбаченими освітньою складовою ОНП та навчальним планом, а також виконання всіх видів дослідницької діяльності, визначених науковою складовою ОНП.</p> <p>Об'єкт вивчення: Закономірності економічного, суспільно-політичного та культурного розвитку людства.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованого викладача закладів вищої освіти, співробітника наукових та архівних установ, музеїв, здатного професійно застосовувати на практиці інноваційні форми, методи та засоби викладання історичних дисциплін; формування компетентностей і здатностей застосовувати набуті знання та навички у професійній (аналітичній, викладацькій, науково-дослідницькій, консультативній, комунікативній, організаційно-методичній, виховній) діяльності, розв'язувати актуальні проблеми сьогодення у контексті професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст: поняття, категорії, наукові підходи, ідеї та історичні концепції у галузі історії України, всесвітньої історії та археології, принципи та умови їх використання, які формують загальні та спеціальні компетентності здобувача ступеня доктора філософії.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові (системного підходу, аналізу і синтезу; індукції та дедукції; проблемний тощо) та спеціально-історичні (історико-порівняльний, історико-генетичний тощо) методи, які застосовуються у процесі здійснення наукового дослідження, а також методики та технології, що дозволяють розв'язувати практичні завдання із забезпеченням організації ефективного освітнього процесу в закладі вищої освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, технології та обладнання, необхідні для становлення конкурентно-спроможного фахівця, професійно компетентного викладача та організатора наукової та педагогічної діяльності.</p>
Орієнтація програми	ОНП має академічну, прикладну та дослідницьку спрямованість. Навчання здобувачів здійснюється з орієнтацією на світоглядну, методологічну, психолого-педагогічну та методичну складові підготовки. Передбачає підготовку до виконання функціональних обов'язків викладача закладу вищої освіти, співробітника наукових та архівних установ, музеїв, формування готовності до самоосвіти та професійного самовдосконалення впродовж життя.
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	Історія та археологія в галузі 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія. Ключові слова: викладач закладу вищої освіти; доктор філософії; історія, археологія, історіографія, наукове дослідження, методологія історичного дослідження.
Особливості програми	Освітня складова програми спрямована на розвиток методологічної, дослідницької, іншомовної, предметної компетентностей. Наукова складова ОНП спрямована на безпосереднє виконання наукового дослідження з актуальної теми, системну підготовку дисертації та її

публічний захист.

Освітньо-наукова програма:

- передбачає формування готовності здобувача до застосування інноваційних педагогічних й інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності викладача закладу вищої освіти, співробітника наукових та архівних установ, музеїв;
- має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти, потребам зацікавлених сторін, тенденціям розвитку спеціальності «Історія та археологія», ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм;
- надає можливість досягти результатів навчання, які відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня;
- має чітку структуру змісту, логічну взаємопов'язану систему навчальних дисциплін, яка відповідає предметній області спеціальності;
- сприяє набуттю здобувачами соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям;
- забезпечена матеріально-технічними ресурсами (бібліотека, комп'ютерні класи, інша інфраструктура, обладнання, устаткування тощо) та навчально-методичним забезпеченням;
- враховує наукові інтереси наукових керівників і аспірантів та їхню професійно-педагогічну підготовку;
- дозволяє розширити кваліфікаційні можливості за рахунок набуття компетентностей з блоку вибіркових дисциплін відповідно до напрямів наукових досліджень;
- дає змогу визначити індивідуальну освітньо-наукову траєкторію, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством, а також методології дослідження;
- передбачає практичну підготовку аспірантів у процесі науково-педагогічної практики, які дають змогу набути професійні компетентності викладача закладу вищої освіти, викладача-дослідника;
- уможливлює проведення й апробацію результатів наукових досліджень аспірантів відповідно з тематикою їхніх наукових робіт (підготовка публікацій у наукових фахових виданнях, у т. ч. індексованих у міжнародних науково-метрических базах Web of Science та Scopus, доповіді на конференціях, науково-методичних семінарах, у т. ч. міжнародних, доступ до використання наукових лабораторій, обладнання тощо);
- залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації у зарубіжних виданнях, участь у спільніх дослідницьких проектах і програмах академічної мобільності тощо.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Допуском до професії є наявність, підтвердженої документом про вищу освіту, академічної і професійної кваліфікації: доктор філософії з історії та археології (за спеціальністю 032 «Історія та археологія»); викладач закладів вищої освіти, науковець.</p> <p>Доктор філософії з історії та археології, здатний виконувати професійну діяльність відповідно до національного класифікатора ДК 003:2010 «Класифікатор професій»:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2431.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (архівна справа, музеєзнавство) 2443.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія) 2443.2 Історик
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття наукового рівня вищої освіти, який відповідає 10 рівню НРК України. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти. Участь в освітніх і дослідницьких проектах, програмах, стажуваннях, тренінгах, у т. ч. за кордоном, з отриманням грантів і стипендій.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого, проблемного й особистісно орієнтованого навчання та на основі системного, компетентнісного, інтегративного, діяльнісного та інших наукових підходів, спрямованих на формування фахових компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, постановки гіпотез і пошуку ефективних шляхів розв’язання комплексних проблем у галузі історії.</p> <p>Форми навчання: аудиторні (лекції, практичні, семінарські, тренінги, майстер-класи й ін.), позааудиторні (консультації, самостійна робота, написання і захист проектів, науково-педагогічна практика), самостійна робота. Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, дослідницький, проблемно-пошуковий, інтерактивні, практичні, проектні, комп’ютерно-орієнтовані, саморозвивальні та ін.</p>
Оцінювання	<p><i>Освітня складова програми.</i> Система оцінювання навчальних досягнень з дисциплін ОНП складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль передбачає оцінювання практичних робіт (есе, доповіді, реферати тощо), комп’ютерне тестування, захист навчальних проектів, презентації, портфоліо, захист результатів науково-педагогічної практики за спеціальністю. Накопичувальна система передбачає оцінювання за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності. Оцінювання здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно або зараховано/незараховано) та накопичувальною 100-балльною системою, що переводиться в систему ЕКТС. Шкала оцінювання: відмінно – 90–100 балів (A); добре – 82–89 балів (B), 75–81 балів (C); задовільно – 67–74 балів (D), 60–66 (E); незадовільно – 35–59 балів (FX); неприйнятно – 0–25 балів (F).</p>

	<p>Підсумковий контроль проводиться у формі заліку або екзамену.</p> <p><i>Наукова складова програми.</i> Оцінювання наукової діяльності здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється на основі кількісних і якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у науково-практичних конференціях і семінарах, підготовку окремих розділів (підрозділів) дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи. Звіти аспірантів, за результатами виконання цього плану, щорічно заслуховуються і затверджуються на засіданні кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін і кафедри історії України та вченої ради історичного факультету з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі. Підсумкова атестація проводиться у формі публічного захисту наукових результатів аспіранта у формі дисертації.</p>
--	--

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	<i>ІК.</i> Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері історичних досліджень, аналізувати їх у конкретно-предметному та загальнонауковому контекстах.
Загальні компетентності (ЗК)	<p><i>ЗК1.</i> Здатність до свободного, критичного мислення; до розуміння у категоріально-концептуальному вимірі широкого кола світоглядних питань; вміння долати упередження некритичного мислення у їх осмисленні;</p> <p><i>ЗК2.</i> Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або науково-педагогічної практики; здійснювати аналіз теоретичних та експериментальних даних, робити узагальнення, формулювати висновки та пропозиції; знання науково-понятійного апарату в галузі моніторингових досліджень та педагогічного оцінювання;</p> <p><i>ЗК3.</i> Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз проблем педагогічної науки, застосовувати знання з педагогіки вищої школи, технологій навчання і виховання у науково-педагогічній діяльності; здатність розуміти основні проблеми, основні теорії сучасної психології; здатність до розв'язання професійно-орієнтованих завдань завдяки розумінню актуальних проблем і фундаментальних зasad психолого-педагогічної науки; здатність зміцнювати та розвивати особистісне здоров'я.</p> <p><i>ЗК4.</i> Здатність спілкуватися іноземною мовою в мовній науковій комунікації, користуватися іншомовними інформаційними ресурсами, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз і самостійно готовувати наукові публікації до зарубіжних видань;</p> <p><i>ЗК5.</i> Здатність раціонально застосовувати інноваційні технології навчання у історичній освіті; працювати із наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та використовувати інтернет-технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації;</p> <p><i>ЗК6.</i> Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат історичної науки; на методологічному рівні аналізувати взаємодію</p>

	<p>теорії історії та практики вищої освіти;</p> <p><i>ЗК7.</i> Здатність формувати оригінальні ідеї, застосовувати їх для вирішення теоретичних та практичних наукових завдань, дотримуючись принципу об'єктивності.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p><i>ФК1.</i> Здатність системно бачити і розуміти зміст філософсько-всезагальних та спеціально-предметних категорій, які застосовуються у власному науковому дослідженні;</p> <p><i>ФК2.</i> Здатність розуміти системність, динамічність, взаємозв'язок, детермінованість і цілісність історичних явищ, здійснювати різні види історико-дослідницького аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний);</p> <p><i>ФК3.</i> Здатність до розуміння системності, цілісності та взаємозв'язків психологічних феноменів, явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості психологічної допомоги;</p> <p><i>ФК4.</i> Здатність формувати стратегічні партнерства для реалізації досліджень та впровадження інновацій, управляти людськими ресурсами, формувати команду та взаємодіяти в проектній групі; обмінюватися науковими знаннями та результатами з урахуванням прав інтелектуальної власності;</p> <p><i>ФК5.</i> Здатність використовувати інформаційні технології для набуття та розширення знань з тематики наукових досліджень;</p> <p><i>ФК6.</i> Здатність до вдосконалення комунікативної культури як важливого компонента іміджу сучасного науковця, у т.ч. англійською мовою; здатність до встановлення продуктивних зв'язків з науковцями, викладачами вітчизняних і зарубіжних закладів освіти з метою обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним та ін.);</p> <p><i>ФК7.</i> Здатність визначати мету, завдання, стратегію наукового дослідження, висувати гіпотези; аналізувати й узагальнювати отримані в результаті наукового дослідження експериментальні дані, робити обґрунтовані узагальнення і висновки та оформляти їх у вигляді звіту, тез, наукових статей тощо;</p> <p><i>ФК8.</i> Здатність опрацьовувати джерельну базу дослідження, знаходити, відбирати, контекстualізувати та інтерпретувати значні масиви архівного та документального матеріалу, проводити дослідницьку діяльність з урахуванням досягнень сучасної історіографії конкретної проблеми та інтелектуальних дискурсів в історіографії загалом;</p> <p><i>ФК9.</i> Здатність до розуміння предметної області за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю та здатність отримувати додаткові знання за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези;</p> <p><i>ФК10.</i> Здатність виявляти закономірності та причинно-наслідкові зв'язки історичних явищ і подій, виявляти передумови розвитку тих чи інших історичних процесів;</p> <p><i>ФК11.</i> Здатність розробляти освітні програми та навчальні плани підготовки фахівців, складати навчальні програми з дисциплін, індивідуальний план педагогічного (науково-педагогічного) працівника, індивідуальну освітню траєкторію студента й іншу програмно-нормативну документацію; приймати оптимальні педагогічні рішення у вищому закладі освіти;</p> <p><i>ФК12.</i> Здатність оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному науковому дослідженні, кореспондувати знання зі спеціальної сфери дослідження зі знаннями з різних галузей сучасної гуманітаристики, застосовувати на практиці принципи</p>

	<p>спільногодослідження в історії, археології, соціальних та гуманітарних науках;</p> <p><i>ФК13.</i> Здатність організовувати та реалізувати науково-дослідну роботу у галузі історії.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

Знання і розуміння	філософсько-методологічних основ наукового знання; особливостей наукової творчості; методології і методів організації та проведення наукових досліджень;	<i>ПРН1</i>
	основних фундаментальних психологічних механізмів і закономірностей поведінки, функціонування психіки та розвитку особистості, актуальних проблем сучасної психології про психологічні явища та процеси; традиційних та інноваційних технологій навчання і виховання; змісту, структури та методів розвитку особистісного здоров'я.	<i>ПРН2</i>
	актуальних проблем, новітніх досягнень і сучасних тенденцій розвитку історичної науки в Україні та за кордоном;	<i>ПРН3</i>
	методів науково дослідження у галузі історії та археології;	<i>ПРН4</i>
	специфіки методологічних зasad історичних та історіографічних досліджень (принципи історизму, об'єктивності, системності, критичного аналізу <i>etc.</i>);	<i>ПРН5</i>
	джерел з інтелектуальної історії як носіїв відомостей про процес творчості, продукування ідей, теорій, концепцій, створення наукових праць, творів літератури, мистецтва, архітектури, формування суспільно-політичної і релігійної думки, особливості їх класифікації та методики дослідження;	<i>ПРН6</i>
	основ найбільш знаних історіографічних напрямів та їх подальшу еволюцію;	<i>ПРН7</i>
Застосування знань і розуміння	специфіки історіографічних та джерелознавчих досліджень та введення до наукового обігу нових джерельних матеріалів; принципів організації документів архівних фондів;	<i>ПРН8</i>
	уміння використовувати програмне забезпечення для проведення наукових досліджень; здійснювати пошук джерел з тематики досліджень в мережі Internet;	<i>ПРН9</i>
	уміння знаходити необхідну інформацію з інформаційних джерел відповідно до проблеми дослідження, організовувати наукову комунікацію, використовуючи знання англійської мови, а також володіти англійським академічним письмом;	<i>ПРН10</i>
	уміння відбирати та аналізувати інформацію з теми наукового дослідження, формулювати його мету й задачі; проводити пошук грантів, самостійно визначати пріоритети наукового дослідження, планувати проектну наукову діяльність, проводити дослідження;	<i>ПРН11</i>
	уміння логічно будувати структуру та визначати етапи наукового дослідження, застосовувати відповідні	<i>ПРН12</i>

	методи його реалізації, здійснювати кількісно-якісну інтерпретацію отриманих результатів;	
	уміння планувати та виконувати власне наукове дослідження, що вирізняється науковою новизною, має теоретичну цінність та практичне значення, базується на критичній роботі з джерелами та аналізі історіографії проблеми;	ПРН13
	уміння визначати методологію та інструментарій власного наукового дослідження, визначити компоненти, які будуть висвітлені вперше, отримають подальший розвиток чи будуть доповнені та уточнені;	ПРН14
	уміння аналізувати розвиток історичної освіти в ретроспективі; аналізувати нормативно-правову базу розвитку вітчизняної освітньої політики з питань входження в Європейський освітньо-науковий простір; вивчати й узагальнювати педагогічний досвід фахової підготовки у зарубіжних закладах вищої освіти; уміння використовувати технології навчання з метою організації та проведення освітньої діяльності у закладі вищої освіти.	ПРН15
	уміння застосовувати елементи зовнішньої та внутрішньої критики джерел, застосовувати знання античної спадщини при дослідженні вузлових проблем історії наступних епох;	ПРН16
	вміння здійснювати аналіз праць дослідників будь-якого періоду, володіти інструментарієм оцінки результатів пошукової роботи; вміння аналізувати ступінь вивченості окремих аспектів теми, основні напрямки, здобутки історіографії	ПРН17
Формулювання суджень	про філософію як досвід мислення, загальні проблеми пізнання;	ПРН18
	про актуальні проблеми сучасної психолого-педагогічної науки;	ПРН19
	про наукову комунікацію англійською мовою для встановлення продуктивних зв'язків з науковцями, викладачами вітчизняних і зарубіжних закладів освіти; сучасне англійське академічне письмо;	ПРН20
	про логіку наукового пошуку, послідовність й обґрунтованість висунутих положень, а також використання широкого арсеналу методів наукових досліджень; наукову діяльність, інфраструктуру міжнародного і вітчизняного дослідницького простору, правила проведення аналізу наукової інформації;	ПРН21
	про діагностичний інструментарій для вирішення різноманітних наукових завдань;	ПРН22
	про використання засобів традиційних й інноваційних технологій навчання, відповідного програмно-нормативного та методичного інструментарію історичної освіти; використання інформаційних технологій, програмного забезпечення для виконання	ПРН23

	наукових завдань; про застосування наукової критики до аналізу поглядів сучасних дослідників історичного минулого; про тенденції і закономірності розвитку історичних знань.	<i>ПРН24</i> <i>ПРН25</i>
--	--	------------------------------

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють фахову підготовку аспірантів ОНП «Історія та археологія», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують НПП кафедр університету, серед яких, доктори наук, професори та кандидати наук, доценти. Випусковими кафедрами є кафедра всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін і кафедра історії України. Викладачі, що забезпечують реалізацію цієї програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, науково-метричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рангу (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Підвищення кваліфікації НПП відбувається згідно з планом підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу. Керівник групи забезпечення та викладацький склад, який забезпечує реалізацію освітньої програми, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти.</p>	
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія» відповідає ліцензійним умовам. Ресурсна база Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка повністю пристосована для підготовки фахівців третього рівня вищої освіти. Забезпеченість власними навчальними площаами складає 100 %. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Функціонує локальна комп’ютерна мережа. У навчальних аудиторіях, бібліотеках, читальнích залах, гуртожитках створено умови для безперешкодного Wi-Fi доступу до Інтернет. На сайті Університету розміщено всі необхідні для освітнього процесу навчально-методичні матеріали. Бібліотека має електронний каталог навчальної, наукової літератури і періодичних видань та університетський репозитарій, а також здійснює перевірку наукових праць здобувачів вищої освіти (статей, тез, дисертацій тощо) на plagiat.</p>	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Освітня складова фахової підготовки аспірантів здійснюється з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення (підручники, посібники, тексти лекцій, методичні рекомендації й ін.), наукових засобів навчання (плакати, стенди, відеофільми, мультимедійні презентації та ін.), що визначаються специфікою та логікою викладання конкретної навчальної дисципліни.</p> <p>Аспіранти мають змогу використовувати Університетську бібліотеку та бібліотечні пункти при окремих структурних підрозділах. Інформаційні ресурси бібліотеки за освітньою програмою формуються відповідно до сучасних тенденцій наукових досліджень у галузі професійної освіти. Аспіранти мають змогу отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи наукові статті, монографії, навчальні</p>	

	<p>посібники, підручники, словники тощо; переглядати наукову літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та бази даних. Аспіранти також використовують навчально-методичний матеріал, підготовлений викладачами: посібники, конспекти і презентації лекцій, методичні вказівки до самостійного виконання практичних робіт і підготовки до семінарських занять, розв'язання індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал надається викладачами як у друкованому вигляді, так і в електронній формі.</p> <p>Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності сприяють електронна система збору й аналізу інформації та система електронного документообігу. Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності Університету та прийняття ефективних управлінських рішень щодо її покращення.</p>
--	---

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Передбачається можливість національної кредитної мобільності за окремими освітніми компонентами, що забезпечують набуття загальних або спеціальних (фахових) компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх партнерських угод (договорів) про співробітництво між Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів. Станом на 1 грудня 2019 року університет реалізовує угоди про співпрацю в рамках програми Erasmus+ KA107: http://dspu.edu.ua/mizhnarodni-proekty/erasmus/
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється за умови володіння здобувачами мовою навчання на рівні, достатньому для засвоєння навчального матеріалу, та за умови успішного проходження вступних випробувань.

2. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

Термін навчання за ОНП становить 4 роки за очною/заочною формами навчання, яка зорієнтована на теоретичну, методичну і практичну підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальністі 032 «Історія та археологія» для науково-педагогічної діяльності в закладах вищої освіти, наукових та архівних установах, музеях, здійснення наукових досліджень з історії. Освітній компонент програми передбачає виокремлення нормативних і вибіркових навчальних дисциплін циклів загальної і професійної підготовки, практичної підготовки, семестрових видів контролю та підсумкових атестацій.

Загальний обсяг ОНП – 240 кредитів, з яких освітній компонент складає 45 кредитів, решта – 195 кредитів виділено на науково-дослідницький компонент. Один кредит ЄКТС відповідає 30 годинам загального навчального навантаження.

У таблиці подано розподіл змісту ОНП з урахуванням навчального часу та кількості кредитів ЄКТС.

2.1. Перелік компонентів ОНП

Код н/д	Компоненти ОНП	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ ОНП			
1.1. Обов'язкові освітні компоненти ОНП			
1.1.1. Цикл загальної підготовки			
ОКЗ 1	Філософія як досвід мислення	4	екзамен
ОКЗ 2	Педагогіка вищої школи	3	залік
ОКЗ 3	Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	3	залік
ОКЗ 4	Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності	3	залік
ОКЗ 5	Наукова комунікація англійською мовою	4	залік
ОКЗ 6	Англійське академічне письмо	4	екзамен
Всього:		21	
1.1.2. Цикл професійної підготовки			
ОКП 1	Сучасна світова історіографія: актуальні проблеми поступу	5	екзамен
ОКП 2	Науково-педагогічна практика	6	диференційований залік
Всього:		11	
Загальний обсяг обов'язкових освітніх компонентів:			
1.2. Вибіркові освітні компоненти ОНП (аспірант обирає 1 дисципліну з кожного блоку)			
1.2.1. Цикл загальної підготовки			
ВКЗ 1	Вибірковий освітній компонент з блоку 1	3	залік
ВКЗ 1.1	Актуальні проблеми сучасної педагогіки		
ВКЗ 1.2	Актуальні проблеми сучасної психології		
ВКЗ 1.3	Психологія здоров'я особистості		
Всього:		3	
1.2.2. Цикл професійної підготовки			
ВКП 1	Вибірковий освітній компонент з блоку 1	5	залік
ВКП 1.1	Антична культура та еволюція європейської цивілізації		
ВКП 1.2	Сучасна українська історіографія: стан та перспективи дослідження		
ВКП 1.3	Методологія дослідження українського визвольного руху (1920 – 1950-х рр.)		
ВКП 1.4	Михайло Грушевський та світова історіографія ХХ століття: проблеми рецепції		
ВКП 2	Вибірковий освітній компонент з блоку 2	5	залік
ВКП 2.1	Історія церкви та релігійної культури Центрально-Східної Європи ранньомодерного періоду: методологія, історіографія, дослідницький інструментарій		
ВКП 2.2	Архівна евристика		
ВКП 2.3	Ранньомодерне чернецтво Правобережної		

VKP 2.4	України: просопографічні студії Епістемологічні засади української історіографії історії освіти (середина XIX – кінець XX ст.)		
Всього:		10	
Загальний обсяг вибіркових освітніх компонентів:		13	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ		45	
2. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИЙ КОМПОНЕНТ ОНП			
НДК	Апробація результатів наукового дослідження: участь у науково-практичних конференціях, семінарах та ін.; підготовка публікацій у наукових фахових виданнях та виданнях, що індексуються НМБД. Підготовка дисертаційної роботи. Проведення науково-дослідного експерименту/ міжкафедральний науковий семінар. Публічний захист дисертаційної роботи.		195
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ (в кредитах ЕКТС)		240	

Характеристика науково-дослідницького компонента ОНП

Науково-дослідницький компонент ОНП передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Науково-дослідницький компонент передбачає такі види діяльності:

- проведення наукового дослідження й оформлення дисертації;
- оприлюднення результатів наукового дослідження (опублікування статей, участь у конференціях);
- атестація (захист дисертації).

Науково-дослідницька робота (НДР) здобувача освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю «Історія та археологія» виконується в межах теми дисертаційної роботи. За період навчання в аспірантурі здобувач освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю «Історія та археологія» навчається самостійно здійснювати науковий пошук, збирати й аналізувати джерельну базу дослідження, формулювати проблему роботи, аналізувати понятійно-категоріальний апарат, обирати адекватні методи теоретичного й експериментального дослідження, проводити дослідницьку діяльність на всіх його етапах, обробляти дані та використовувати їх для перевірки основної гіпотези дисертації. НДР виконується під керівництвом наукового керівника (керівників), який має право коригувати перебіг наукового дослідження, несе відповідальність за підготовку здобувача та своєчасну реалізацію ним етапів дисертаційної роботи.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми:

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Філософія як досвід мислення (4 кредити)	Наукова комунікація англійською мовою (4 кредити)	Англійське академічне письмо (4 кредити)	Науково-педагогічна практика (6 кредитів)	НДР (30 кредитів)	НДР (30 кредитів)	НДР (30 кредитів)	НДР (30 кредитів)
Педагогіка вищої школи (3 кредити)	Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності (3 кредити)	Вибіркова дисципліна з блоку ВКЗ 1 (3 кредити)	Вибіркова дисципліна з блоку ВКП 1 (5 кредитів)	НДР (24 кредити)			
Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності (3 кредити)	Вибіркова дисципліна з блоку ВКП 1 (5 кредитів)	Вибіркова дисципліна з блоку ВКП 2 (5 кредитів)					
Сучасна світова історіографія: актуальні проблеми поступу (5 кредитів)	НДР (18 кредитів)	НДР (18 кредитів)					
НДР (15 кредитів)							

3. Форма атестації здобувачів освітньо-наукового рівня

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи
Вимоги до дисертаційної роботи	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, присвяченим розв'язанню актуального наукового завдання з історії та археології, результати якого становлять оригінальний внесок в педагогічну теорію і практику й оприлюднені у відповідних публікаціях.</p> <p>Дисертаційна робота обов'язково перевіряється на плагіат. Завершена дисертаційна робота й автореферат оприлюднюються на офіційному сайті Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.</p>

Характеристика системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Законодавчою базою формування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті виступає Закон України «Про вищу освіту» (розділ 5, стаття 16). Аналіз процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті наводиться в таблиці.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти згідно Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти	<p>Сформовано стратегічні плани розвитку та вдосконалення освітньої діяльності з підготовки фахівців зі спеціальностей з урахуванням потреб ринку праці та освітніх прагнень громадян.</p> <p>Розроблено Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 26.03.2019 р. № 113); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 28.12.2015 р. № 636); Положення про Комісію з моніторингу освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДДПУ (наказ ректора університету від 22.04.2017 р. № 125); Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень осіб, що здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії в аспірантурі та поза аспірантурою в ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 26.03.2019 р. № 116); Положення про вивчення вибіркових дисциплін в аспірантурі та поза аспірантурою ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 26.03.2019 р. № 116).</p>

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх (освітньо-наукових) програм	<p>Розроблено механізм моніторингу та періодичного перегляду освітніх (освітньо-наукових) програм відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 28.12.2015 р. № 636), Положенням про Комісію з моніторингу освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДДПУ (наказ ректора університету від 22.04.2017 р. № 125) та Положення про освітньо-наукові програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 26.03.2019 р. № 116).</p> <p>Створено Каталог освітніх (URL : http://dspu.edu.ua/infopackstud/) та освітньо-наукових (URL : http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/) програм, який постійно оновлюється.</p>
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників і регулярне оприлюднення результатів на офіційному сайті ДДПУ	<p>Упроваджено механізм оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування студентів.</p> <p>Розроблено Положення про організацію освітнього процесу у ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 31.08.2016 р. № 367); Положення про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 26.03.2019 р. № 116); Положення про преміювання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора університету від 26.03.2019 р. № 116); Положення про кафедру ДДПУ (протокол від 21.03.2017 р. № 6); Положення щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників, кафедр та навчально-наукових інститутів (факультетів) у ДДПУ імені Івана Франка (протокол від 20.09.2018 р. № 12); Положення про призначення і виплату стипендій студентам, аспірантам та докторантам ДДПУ імені Івана Франка (протокол від 30.01.2017 р. № 2).</p> <p>Результати оцінювання та рейтинг оприлюднюються на сайті Університету.</p>
4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників	<p>Відбувається на регулярній основі згідно з Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (наказ ректора університету № 291 від 21.07.2014 р.).</p> <p>Ведеться робота над посиленням практичної складової</p>

	підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр шляхом проходження стажувань в університетах, наукових установах, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікованими програмами тощо.
5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи студентів (аспірантів), за кожною освітньою (освітньо-науковою) програмою	Забезпечено необхідними ресурсами (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення). Реалізуються заходи щодо вдосконалення організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, в т.ч. через постійний моніторинг, вибір актуальних дисциплін, активізацію використання елементів дистанційного навчання.
6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Використовуються інформаційні системи «Парус», ЄДЕБО, Unilib, 1C, m.e.doc, edata.
7) забезпечення публічності інформації про освітні (освітньо-наукові) програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Інформація про освітні (освітньо-наукові) програми, ступені вищої освіти та кваліфікації оприлюднюється на сайті Університету URL: http://dspu.edu.ua
8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного plagiatu у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти	Наукові праці здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та НПП перевіряються на предмет академічного plagiatu згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного plagiatu у наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у ДДПУ імені Івана Франка (наказ ректора від 23.11.2018 р. № 466) та Кодексом академічної доброчесності ДДПУ (наказ ректора від 22.06.2018 р. № 240).

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП

Шифр компонентностей	Шифр компонентів ОНП																			
	ОКЗ 1	ОКЗ 2	ОКЗ 3	ОКЗ 4	ОКЗ 5	ОКЗ 6	ОКП 1	ОКП 2	ВКЗ 1.1	ВКЗ 1.2	ВКЗ 1.3	ВКП 1.1	ВКП 1.2	ВКП 1.3	ВКП 1.4	ВКП 2.1	ВКП 2.2	ВКП 2.3	ВКП 2.4	НДК
ІК																				
3К1	+						+	+												+
3К2		+		+			+			+		+	+	+	+		+	+	+	+
3К3		+					+			+		+								+
3К4					+	+														+
3К5			+																	+
3К6							+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
3К7							+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК1	+																			+
ФК2							+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3		+																		+
ФК4				+																+
ФК5			+																	+
ФК6					+	+														+
ФК7						+						+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК8							+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК9							+					+	+	+	+					+
ФК10							+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК11								+												+
ФК12								+							+					+
ФК13								+							+	+	+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОНП

ОРИЄНТОВНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Український визвольний рух 1940 – 1950-х рр.
2. Український національно-визвольний рух у Карпатському краї (1945 – 1954 рр.).
3. Шкільництво Східної Галичини XIX – I пол. ХХ ст.
4. Епістомологія українського історико-педагогічного наративу.
5. Медієвістичні студії в незалежній Україні: стан і перспективи розвитку.
6. Ранньомодерна Україна у працях сучасних вітчизняних істориків.
7. Козакознавчі дослідження в незалежній Україні.
8. Український визвольний рух 20 – 50-х рр. ХХ ст.: стан і перспективи наукових досліджень у сучасній вітчизняній історичній науці.
9. Краєзнавство в системі сучасної української історичної науки: здобутки і перспективи дослідження.
10. Сучасна вітчизняна історіографія українсько-польських взаємин першої половини ХХ ст.
11. Релігійна політика імператорів династії Антонінів.
12. Еволюція римських магістратур у період принципату.
13. Розвиток християнства у Римській імперії за Северів.
14. Унійні процеси Київської митрополії (XVI – XVIII ст.): джерела та історіографія.
15. Історія митрополичих та єпископських урядів та інституцій Київської митрополії (XVI – XVIII ст.).
16. Релігійні культури на Сході Європи в XVI–XVIII ст.: порівняльний аналіз.
17. Урбаністичні дослідження в Україні (XVI – XIX ст.)
18. Соціальна стратифікація суспільства на Прикарпатті у XVI – XIX ст.
19. Полоністика в інтелектуальних візіях Івана Франка.
20. Ірина Сеник у громадсько-політичному та культурному житті України в середині ХХ – на початку ХХІ століття.

Гарант освітньо-наукової програми:

доктор історичних наук,
професор, завідувач кафедри
всесвітньої історії та
спеціальних історичних дисциплін
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка

О.М. Петречко